

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
College voor Toetsen en Examens
t.a.v. mevrouw drs. M.S. Beuving, programmamanager (doorstroom)toetsen po
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

VAN

Dr. Arnold J. Brouwer
T : +31 – 578 – 84 43 23
@ : a.j.brouwer@rcec.nl

DATUM

20 december 2022

PAGINA

1 van 7

UW KENMERK

ONS KENMERK

RCEC207.113

KOPIE AAN

RCEC secretariaat

ONDERWERP

Verslaglegging totstandkoming beoordelingskaders toetsen primair onderwijs

Geachte mevrouw Beuving,

Conform uw opdracht d.d. 28 september 2020 met kenmerk BD(CvTE)-EO-AS-IUCN20080128 en de hierop volgende opdracht d.d. 9 augustus 2021 met kenmerk CvTE-EO-PB-IUCN21060229 ontvangt u hierbij de verslaglegging van de totstandkoming van de beoordelingskaders toetsen primair onderwijs en de regeling normering en equivalering doorstroomtoetsen primair onderwijs.

In onderstaande tekst beschrijven wij achtereenvolgens:

1. De aanleiding;
2. De centrale onderzoeksvraag;
3. De door RCEC gevolgde procesgang voor de totstandkoming van het Beoordelingskader Doorstroomtoetsen po;
4. De door RCEC gevolgde procesgang voor de totstandkoming van het Beoordelingskader voor observatie- en registratie-instrumenten groep 1 – 8 primair onderwijs en voor instrumenten binnen leerlingvolgsystemen groep 3 – 8 primair onderwijs;
5. De door RCEC gevolgde procesgang voor de totstandkoming van de Checklist voor het beoordelen van de kwaliteit van observatie-categorieën en toetsopgaven;

6. De door RCEC gevolgde procesgang voor de totstandkoming van de Regeling Beoordelingsnormen Doorstroomtoetsen po;
7. De door RCEC gevolgde procesgang voor de controle van de DexterMML software voor wat betreft de landelijke (toetsoverstijgende) normering van de doorstroomtoetsen primair onderwijs op basis van de IRT1 normeringsmethode;
8. Afrondende samenvatting.

1. Aanleiding

Per 1 januari 2023 is het College voor Toetsen en Examens (CvTE) verantwoordelijk voor het bewaken van de kwaliteit van doorstroomtoetsen (voorheen eindtoetsen) in Europees Nederland en Bonaire in het primair onderwijs, én leerlingvolgsystemen (LVS) Europees en Caribisch Nederland. Daarnaast is het CvTE verantwoordelijk voor het bewaken van de vergelijkbaarheid van de doorstroomtoetsresultaten (de normering).

Als voorbereiding op deze nieuwe taak voor het CvTE is het Research Center voor Examinering en Certificering (RCEC) gevraagd om het Beoordelingskader Doorstroomtoetsen po en het Beoordelingskader voor observatie- en registratie-instrumenten groep 1 – 8 primair onderwijs en voor instrumenten binnen leerlingvolgsystemen groep 3 – 8 primair onderwijs inhoudelijk voor te bereiden. Concreet betreft dit het tot stand brengen van een regeling met een beoordelingskader waarin de onderwijskundige, psychometrische en organisatorische eisen staan waar doorstroomtoetsen po aan moeten voldoen om erkend te worden en een beoordelingskader voor de erkenning van toetsen uit een leerlingvolgsysteem voor het po. Voor de laatstgenoemde taak, de normering van de doorstroomtoetsen po, is RCEC gevraagd om de Regeling Beoordelingsnormen Doorstroomtoetsen po inhoudelijk voor te bereiden. Onderdeel van deze opdracht is de eenmalige controle door RCEC van de DexterMML software voor wat betreft de landelijke (toetsoverstijgende) normering van de doorstroomtoetsen primair onderwijs op basis van de IRT1 normeringsmethode.

2. Centrale onderzoeksvraag

De door RCEC uit te voeren opdracht voor de punten 3, 4 en 5 luidde als volgt: “Het in overleg met en onder begeleiding van het CvTE inhoudelijk tot stand brengen van het beoordelingskader voor doorstroomtoetsen en lvs-toetsen po dat het CvTE kan vaststellen om te hanteren vanaf 1 augustus 2022.” Het eindproduct is een transparant, robuust en hanteerbaar kader waarmee een soepele overgang naar de nieuwe stelselinrichting per 1 januari 2023 wordt ondersteund. Binnen de uitvoering van de opdracht vormde het meest recente kader van de Expertgroep Toetsen po het uitgangspunt.

De door RCEC uit te voeren opdracht voor de punten 6 en 7 luidde als volgt: “Het in overleg met en onder begeleiding van het CvTE inhoudelijk tot stand brengen van de regeling normering en equivalering voor doorstroomtoetsen po dat het CvTE kan vaststellen om te hanteren vanaf 1 januari 2023.” Meer specifiek bestond de opdracht uit het tot stand brengen van de inhoudelijke beschrijving

van de beoogde normering en equivalering van de doorstroomtoetsen po en uit het eenmalig vaststellen of de door Stichting Cito beoogde software aan de criteria voldoet.

3. Procesgang totstandkoming Beoordelingskader Doorstroomtoetsen po

Op 3 september 2020 ontving de heer dr. Arnold J. Brouwer (directeur RCEC) namens mevrouw Anita van Santvoord (inkoper namens IUC-Noord), namens mevrouw drs. José Bakx (afdelingshoofd Staatsexamens Nt2, mbo, po namens het CvTe) en namens mevrouw drs. Maaïke Beuving (programmamanager doorstroomtoetsen PO namens het CvTe) de uitnodiging voor aanvraag 247875, betreffende de totstandkoming beoordelingskaders toetsen po. Op 11 september 2020 heeft RCEC haar voorstel met kenmerk RCEC207.113 aangeboden. Op 15 september 2020 is de opdracht aan RCEC gegund. Op 28 september 2020 is de dienstverleningsovereenkomst met contractnummer BD(CvTE)-EO-AS-IUCN20080128 tot stand gekomen. Voor de uitvoering van het voorstel heeft RCEC een projectteam samengesteld. De projectleden hebben de opdracht via het vier-ogen-principe uitgevoerd onder supervisie van de RCEC Certificeringsraad.

Op 6 oktober 2020 vond de (online) startbijeenkomst plaats tussen mevrouw José Bakx, mevrouw Maaïke Beuving en de heer Arnold Brouwer. In de maand oktober 2020 heeft RCEC een literatuurstudie uitgevoerd, waarbij gebruik is gemaakt van de door het CvTE aangeleverde bronnen. Vervolgens zijn het Beoordelingskader Doorstroomtoetsen po en het Beoordelingskader voor observatie- en registratie-instrumenten groep 1 – 8 primair onderwijs en voor instrumenten binnen leerlingvolgsystemen groep 3 – 8 primair onderwijs apart van elkaar geschreven en afgestemd.

Voor wat betreft het Beoordelingskader Doorstroomtoetsen po is RCEC na oktober 2020 als volgt te werk gegaan:

- In oktober – november 2020 heeft RCEC aan de hand van openbaar beschikbare documenten conceptversie 1 van het Beoordelingskader Doorstroomtoetsen po opgesteld. Deze versie is, samen met een vragenlijst, op 11 december 2020 ter review voorgelegd aan alle betrokkenen.
- Op 1 februari 2021 heeft RCEC vier interviews afgenomen met vertegenwoordigers van COTAN, Expertgroep Toetsen po (EPO) en Stichting Cito.
- De bevindingen uit de reacties van de betrokkenen en de interviews zijn verwerkt tot conceptversie 2 van het Beoordelingskader Doorstroomtoetsen po. Deze versie is op 19 februari 2021 gedeeld met de betrokken partijen. Partijen konden tot 1 maart 2021 hun feedback en vragen insturen.
- Op 4 maart 2021 is er een online paneldiscussie georganiseerd met alle betrokken partijen. Tijdens deze bijeenkomst is aan de hand van de ontvangen feedback via vooraf opgestelde stellingen per thema gediscussieerd over conceptversie 2. Van de panelbijeenkomst is door het CvTE een verslag gemaakt. Dit verslag is gedeeld met de betrokken partijen en met RCEC.
- De feedback is door RCEC verwerkt tot conceptversie 3 van het Beoordelingskader Doorstroomtoetsen po. Deze versie is op 1 april 2021 aangeboden aan het CvTE.

- In de zomerperiode 2021 hebben het CvTE en Stichting Cito schaduw gedraaid met conceptversie 3 van het Beoordelingskader Doorstroomtoetsen po. De resultaten en bevindingen zijn in twee rondes, in december 2021 en in april 2022, gedeeld met RCEC.
- De ontvangen resultaten en bevindingen zijn door RCEC verwerkt tot conceptversie 4 van het Beoordelingskader Doorstroomtoetsen po. Deze versie is op 12 mei 2022 door RCEC toegelicht tijdens het CvTE po college overleg in Utrecht. Aansluitend is deze versie op 7 juni 2022 gedeeld met de betrokken partijen.
- Op 16 juni 2022 is er een fysieke bijeenkomst voor de aanbieders en andere direct betrokkenen georganiseerd in Utrecht. Tijdens deze bijeenkomst is conceptversie 4 van het Beoordelingskader Doorstroomtoetsen po in detail besproken. De betrokken partijen hebben tot 24 juni 2022 de tijd gekregen om hun feedback op de bijeenkomst van 16 juni 2022 te delen.
- De ontvangen feedback is door RCEC verwerkt tot de definitieve versie 5 van het Beoordelingskader Doorstroomtoetsen po. Deze versie is op 8 september 2022 aangeboden aan het CvTE.

4. Procesgang totstandkoming Beoordelingskader voor observatie- en registratie-instrumenten groep 1 – 8 primair onderwijs en voor instrumenten binnen leerlingvolgsystemen groep 3 – 8 primair onderwijs

Voor wat betreft het Beoordelingskader voor observatie- en registratie-instrumenten groep 1 – 8 primair onderwijs en voor instrumenten binnen leerlingvolgsystemen groep 3 – 8 primair onderwijs is RCEC na de online startbijeenkomst van 6 oktober 2020 als volgt te werk gegaan:

- Het Beoordelingskader voor instrumenten binnen leerlingvolgsystemen groep 3 – 8 primair onderwijs is ontwikkeld in dezelfde periode waarin het Beoordelingskader Doorstroomtoetsen po is ontwikkeld.
- Op 11 december 2020 is conceptversie 1 van het Beoordelingskader voor instrumenten binnen leerlingvolgsystemen groep 3 – 8 primair onderwijs ter review voorgelegd aan alle betrokkenen.
- Op 1 februari 2021 heeft RCEC vier interviews afgenomen met vertegenwoordigers van COTAN, Expertgroep Toetsen po (EPO) en Stichting Cito. Voor wat betreft instrumenten binnen leerlingvolgsystemen heeft de focus gelegen op groep 3 – 8.
- De bevindingen uit de reacties van de betrokkenen en de interviews zijn verwerkt tot conceptversie 2 van het Beoordelingskader voor instrumenten binnen leerlingvolgsystemen groep 3 – 8 primair onderwijs. Deze versie is op 19 februari 2021 gedeeld met de betrokken partijen. Partijen konden tot 1 maart 2021 hun feedback en vragen insturen.
- Op 4 maart 2021 is er een online paneldiscussie georganiseerd met alle betrokken partijen. Tijdens deze bijeenkomst is aan de hand van de ontvangen feedback via vooraf opgestelde stellingen per thema gediscussieerd over conceptversie 2. Van de panelbijeenkomst is door het CvTE een verslag gemaakt. Dit verslag is gedeeld met de betrokken partijen en met RCEC.

- De feedback is door RCEC verwerkt tot conceptversie 3 van het Beoordelingskader voor instrumenten binnen leerlingvolgsystemen groep 3 – 8 primair onderwijs. Deze versie is op 1 april 2021 aangeboden aan het CvTE.
- In april 2021 is vanuit het CvTE de aanvullende opdracht gekomen om een apart Beoordelingskader voor observatie- en registratie-instrumenten groep 1 – 2 op te stellen. In de periode mei 2021 – mei 2022 zijn zes opeenvolgende conceptversies van dit betreffende kader opgesteld. In deze ontwikkelingsperiode zijn er meerdere online bijeenkomsten en persoonlijke gesprekken georganiseerd met aanbieders en belanghebbenden van observatie- en registratie-instrumenten groep 1 – 2. Conceptversie 6 is op 1 mei 2022 aangeboden aan het CvTE.
- In de zomerperiode 2021 hebben het CvTE en Stichting Cito schaduw gedraaid met conceptversie 3 van het Beoordelingskader voor instrumenten binnen leerlingvolgsystemen groep 3 – 8 primair onderwijs en met conceptversie 6 van het Beoordelingskader voor observatie- en registratie-instrumenten groep 1 – 2. De resultaten en bevindingen zijn in twee rondes, in december 2021 en in april 2022, gedeeld met RCEC.
- De ontvangen resultaten en bevindingen zijn door RCEC verwerkt tot conceptversie 4 van het Beoordelingskader voor instrumenten binnen leerlingvolgsystemen groep 3 – 8 primair onderwijs en tot conceptversie 7 van het Beoordelingskader voor observatie- en registratie-instrumenten groep 1 – 2. Beide versies zijn op 12 mei 2022 door RCEC toegelicht tijdens het CvTE po college overleg in Utrecht.
- Aansluitend heeft RCEC de twee losse Beoordelingskaders gebundeld tot het gecombineerde Beoordelingskader voor observatie- en registratie-instrumenten groep 1 – 8 primair onderwijs en voor instrumenten binnen leerlingvolgsystemen groep 3 – 8 primair onderwijs. Deze versie is op 9 juni 2022 aangeboden aan het CvTE.

5. Procesgang totstandkoming Checklist voor het beoordelen van de kwaliteit van observatie-categorieën en toetsopgaven

Synchroon aan de totstandkoming van het Beoordelingskader Doorstroomtoetsen po en het Beoordelingskader voor observatie- en registratie-instrumenten groep 1 – 8 primair onderwijs en voor instrumenten binnen leerlingvolgsystemen groep 3 – 8 primair onderwijs is gewerkt aan de Checklist voor het beoordelen van de kwaliteit van observatie-categorieën en toetsopgaven. Deze checklist fungeert als bijlage van beide Beoordelingskaders. De ontwikkeling van de checklist is gestart na de zomerperiode 2021 waarin het CvTE en Stichting Cito hebben schaduw gedraaid met conceptversie 3 van het Beoordelingskader Doorstroomtoetsen po, conceptversie 3 van het Beoordelingskader voor instrumenten binnen leerlingvolgsystemen groep 3 – 8 primair onderwijs en met conceptversie 6 van het Beoordelingskader voor observatie- en registratie-instrumenten groep 1 – 2:

- Op 16 maart 2022 is conceptversie 1 van de Checklist voor het beoordelen van de kwaliteit van observatie-categorieën en toetsopgaven aangeboden aan het CvTE.
- Na feedback van onder andere Stichting Cito is op 1 mei 2022 conceptversie 2 van de Checklist

voor het beoordelen van de kwaliteit van observatie-categorieën en toetsopgaven aangeboden aan het CvTE. Deze versie is op 12 mei 2022 door RCEC toegelicht tijdens het CvTE po college overleg in Utrecht.

- Aansluitend heeft RCEC de definitieve versie 3 van de Checklist voor het beoordelen van de kwaliteit van observatie-categorieën en toetsopgaven ontwikkeld. Deze versie is op 9 juni 2022 aangeboden aan het CvTE.

6. Procesgang totstandkoming Regeling Beoordelingsnormen Doorstroomtoetsen po

Na de zomerperiode 2021 waarin het CvTE en Stichting Cito schaduw gedraaid met onder andere conceptversie 3 het Beoordelingskader Doorstroomtoetsen po, is besloten dat er een separate Regeling Beoordelingsnormen Doorstroomtoetsen po ontwikkeld diende te worden. Deze opdracht is op 9 september 2021 aan RCEC gegund. RCEC is als volgt te werk gegaan:

- Volgend op het in opdracht van de Directie Primair Onderwijs van het ministerie OCW door RCEC uitgevoerde onderzoek naar de kwaliteit van de normering eindtoetsen primair onderwijs 2022 in het eerste kwartaal van het jaar 2022, heeft RCEC op 8 april 2022 conceptversie 1 van de Regeling Beoordelingsnormen Doorstroomtoetsen po aangeboden aan het CvTE. Deze versie is op 12 mei 2022 door RCEC toegelicht tijdens het CvTE po college overleg in Utrecht.
- Na ontvangst van de feedback van het CvTE en van Stichting Cito heeft RCEC conceptversie 2 van de Regeling Beoordelingsnormen Doorstroomtoetsen po geschreven. Deze versie is op 7 juni 2022 aangeboden aan het CvTE.
- Op 16 juni 2022 is er een fysieke bijeenkomst voor de aanbieders en andere direct betrokkenen georganiseerd in Utrecht. Tijdens deze bijeenkomst is conceptversie 2 van de Regeling Beoordelingsnormen Doorstroomtoetsen po in detail besproken. De betrokken partijen hebben tot 24 juni 2022 de tijd gekregen om hun feedback op de bijeenkomst van 16 juni 2022 te delen.
- Aansluitend heeft RCEC op 19 augustus 2022 conceptversie 3 van de Regeling Beoordelingsnormen Doorstroomtoetsen po aangeboden aan het CvTE.
- De feedback hierop is opnieuw verwerkt door RCEC. Dit heeft geresulteerd in de definitieve versie 4 die op 8 september 2022 is aangeboden aan het CvTE.

7. Procesgang totstandkoming controle van de DexterMML software voor wat betreft de landelijke (toetsoverstijgende) normering van de doorstroomtoetsen primair onderwijs op basis van de IRT1 normeringsmethode

Op 12 december 2022 heeft RCEC een eenmalige controle uitgevoerd van de DexterMML software voor wat betreft de landelijke (toetsoverstijgende) normering van de doorstroomtoetsen primair onderwijs op basis van de IRT1 normeringsmethode. Dit onderzoek heeft mede invulling gegeven aan aanbeveling no. 5 uit het rapport Heerschop, D., & Dongen, J. van (2019). *PO-Eindtoets 2018-2019*.

Review incident. Den Haag: ABDTOPConsult. Ten behoeve van het onderzoek heeft RCEC een auditsjabloon ontwikkeld en vooraf met het CvTE afgestemd. Op 12 december 2022 heeft Stichting Cito via een online demonstratie en een toelichtende PowerPoint presentatie de functionaliteit en de beveiliging van de DexterMML software toegelicht. Op 13 december 2022 heeft RCEC het concept verslag ter controle voorgelegd aan Stichting Cito. De ontvangen feedback is verwerkt, waarna RCEC op 16 december 2022 het eindverslag heeft aangeboden aan het CvTE.

8. Afrondende samenvatting

RCEC kijkt terug op een intensief en interessant project waarin op plezierige en constructieve wijze is samengewerkt met het CvTE en alle betrokkenen rondom het nieuwe stelsel waarin het CvTE met ingang van 1 januari 2023 verantwoordelijk wordt voor het bewaken van de kwaliteit van doorstroomtoetsen in Europees Nederland en Bonaire in het primair onderwijs, voor de kwaliteit van leerlingvolgsystemen in Europees en Caribisch Nederland, en voor het bewaken van de vergelijkbaarheid van de doorstroomtoetsresultaten (de normering).

Wij danken het CvTE voor het vertrouwen en de samenwerking.

Met vriendelijke groet,
Research Center voor Examinering en Certificering

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'A. J. Brouwer', is written over a faint, light blue circular stamp or watermark.

Dr. Arnold J. Brouwer
Directeur